

Sosiaalihuollon suositukset -osahankkeesta LÄSNÄ- tutkimushankkeeseen

tutkija, VTT, dos.,
laillistettu
sosiaalityöntekijä

Maria Tapola-Haapala

Päijät-Hämeen
hyvinvointialue

Euroopan unionin
rahoittama
NextGenerationEU

Euroopan unionin
rahoittama
NextGenerationEU

Sosiaalialan osaamiskeskus
Verso

Kansallinen
HTA-koordinaatioyksikkö

Päijät-Hämeen
hyvinvointialue

Uudenmaan sosiaalialan
osaamiskeskus

Sosiaalihuollon suositukset -osahanke (2023-2025)

(<https://paijatha.fi/tietoa-meista/tutkimus-kehittaminen-ja-innovaatiot/hankkeet/sosiaalihuollon-suositukset-osahanke/>)

- Suomen kestävän kasvun ohjelmaan kuuluvan [Kustannusvaikuttavuus osaksi suosituksia](#) -hankkeen osahanke, jossa keskitytään sosiaalihuollon suosituksiin liittyviin kysymyksiin
- Tavoitteena on tarkastella sosiaalihuollon näyttöön perustuvien suositusten mahdollisuuksia sekä laatia pilottisuositus (työnimi: *Ihmissuhteiden huomioiminen päihdeongelmasta toipumisen yhteydessä*).
- Osahankkeen toteuttaja on Sosiaalialan osaamiskeskus Verso (nyt: Päijät-Hämeen hyvinvointialue) yhteistyössä muiden sosiaalialan osaamiskeskusten ja FinCCHTAn kanssa.

Käsitteitä

- **Näytöllä** tarkoitamme ajantasaista, järjestelmällisesti koottua ja kriittisesti arvioitua tutkimustietoa (suora lainaus Hotus [ei vuosilukua])

Asiantuntijakonsensuksen rooli?

- **(Näyttöön perustuvat) suositukset** ovat ennalta määriteltyä systemaattista prosessia noudattaen laadittuja yhteenvetoja näytön pohjalta suositeltavista menetelmistä ja toimintatavoista.
(Kustannusvaikuttavuus osaksi suosituksia -hankkeen työmääritelmät)
- Hyödynnetään vaikuttavuustutkimusta mutta myös muuta tutkimusta!
 - Esimerkiksi laadulliset tutkimukset ihmisten kokemuksista jostakin elämäntilanteesta

Euroopan unionin
rahoittama
NextGenerationEU

Näyttöön perustuvia suosituksia

Alkoholiongelmat (päivityksessä) (<https://www.kaypahoito.fi/hoi50028>)

Huumeongelmat (<https://www.kaypahoito.fi/hoi50041>)

Lasten huomioiminen aikuisten mielenterveys- ja päihdepalveluissa (valmisteilla) <https://hotus.fi/hoitosuosituksset/valmisteilla/>

Sosiaalihuollon pilottisuositus Ihmissuhteiden huomioiminen päihdeongelmasta toipumisen yhteydessä (työnimi) (valmisteilla)

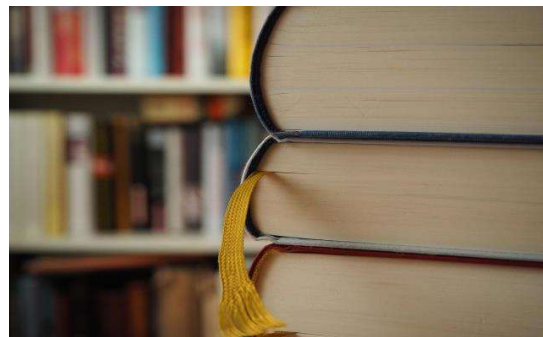

Implementointi

Paljon tutkimustietoa > kuinka saada se käyttöön?

Tarvitaan käyttöönottoa eli implementointia

Implementaatiotutkimus on laaja tutkimusalue, jonka yksi osa-alue (terveydenhuollossa) on suositusten implementointi.

Näyttöön perustuvien suositusten implementointi
sosiaalihuollon päihdetyössä LÄSNÄ -tutkimushanke
(2026-2028)

Sosiaali- ja terveysministeriön sosiaalityön yliopistotasaisen
tutkimuksen valtionavustus

Päijät-Hämeen hyvinvointialue ja Helsingin kaupunki

Tuotetaan tietoa suositusten implementoimisesta sekä
samalla sosiaalihuollon päihdetyön ajankohtaisesta
tilanteesta

LÄSNÄ - neljä työpakettia

- 1.) Kirjallisuuskatsaus suositusten implementointiin liittyen
- 2.) Kartoittavat haastattelut
- 3.) Avoimet yleisötilaisuudet, lukupiirit
- 4.) Muutoslaboratoriot (ks. esim. Engeström ym. 2011) kahdella alueella

Ekspansiivinen oppiminen:
jonkin sellaisen oppimista, jota
”ei vielä ole olemassa”
(Engeström ym. 2017, 107)

Ollaan yhteyksissä, tervetuloa tilaisuuksiin!

Euroopan unionin
rahoittama
NextGenerationEU

*Parempaa sosiaalihoitoa terveydenhuollon
suosituksilla?*

-verkkotilaisuudet

yhdessä Vaikuttavuuskeskuksen kanssa:

12.11.2025 klo 13.00–15.30 Skitsofrenia
Teamsissä

<https://paijatha.fi/tapahtuma/parempaa-sosiaalihoitoa-terveydenhuollon-suosituksilla-skitsofrenia/>

Kustannusvaikuttavuus osaksi suosituksia
-hankkeen loppuseminaari

Suosituksilla kustannusvaikuttavampaan soteen
18.11.2025 klo 12.00–16.00 Helsingissä ja etänä
Ilmoittautumistiedot ja ohjelma: <https://finechta.fi/>

maria.tapola-haapala@paijatha.fi

<https://paijatha.fi/tietoa-meista/tutkimus-kehittaminen-ja-innovaatiot/hankkeet/sosiaalihoollon-suositukset-osahanke/>

Lähteet

Engeström, Y.; Kaatrakoski, H.; Laitinen, A.; Myllys, H. & Rantavuori, J. (2011) Solmutyöskentely kirjastossa. Raportti Helsingin yliopiston keskustakampuksen kirjaston ja pilottitutkimusryhmien kehittämishankkeesta. Toiminnan, kehityksen ja oppimisen tutkimusyksikkö CRADLE, Helsingin yliopisto. Työpapereita 8/2011.

Engeström, Y.; Ranta, K.; Rantavuori, J. & Brunila, M. (2017) Oppiminen tuottavissa yhteiskunnallisissa liikkeissä. Teoksessa H. Savolainen, R. Vilkkonen & L. Vähäkylä (toim.) Oppimisen tulevaisuus. Gaudeamus, 106–122.

Hotus (ei vuosilukua) Solmussa käsitteiden kanssa? Mitä tarkoittaa näytönaste?
<https://hotus.fi/nayttoon-perustuva-terveydenhuolto/sanasto/>

Kuvien lähde: Pixabay (kuvien kokoa ja muotoa on saatettu muokata)

